

ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี)

=====

ข้าราชการ พนักงานส่วนตำบล ที่บรรจุใหม่ และที่ปฏิบัติงานอยู่เดิม หรือผู้บริหาร
ท้องถิ่นรวมถึงสมาชิกสภาท้องถิ่น หลายท่านอาจเคยสงสัยว่าตนเองนั้นแต่งกายเครื่องแบบ
ข้าราชการได้ถูกต้องหรือไม่นั้น เวลาที่เห็นข้าราชการฯ คนอื่นสวมใส่เครื่องแบบปฏิบัติราชการ
และในงานพิธีการมีการแต่งกายด้วยชุดขาวทั้งชุด หรือบางงานพิธีทำไมถึงแต่งเสื้อสีขาวกางเกง
กระโปรงสีดำ ทำไมไม่ใส่สีขาวล้วน เพราะอะไร เดียวเราจะมีความรู้เรื่องนี้มาแลกเปลี่ยนกันให้
เข้าใจเป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกันนะคะ ว่าเครื่องแบบข้าราชการท้องถิ่นแต่ละชุดเค้ามีชื่อเรียกที่
เป็นทางการว่าอย่างไร และการประดับอินทราชนู การติดแพรแถบ การติดสังกัด และป้ายชื่อ
ตนประดับอย่างไรจึงเรียกว่าถูกต้อง ลองมาศึกษาเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นซึ่งกฎกระทรวง
ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ.
๒๕๐๙ ได้ระบุไว้กันค่ะ

๑. เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี) มี ๒ ประเภท

๑.๑ เครื่องแบบสีกากีคอพับ (แขนยาว / แขนสั้น)

๑.๒ เครื่องแบบสีกากีคอแบะ

ตัวอย่างเครื่องแบบกากีคอพับ (แขนยาว/แขนสั้น)

เครื่องแบบสีกากีคอพับแขนยาว
ฉบับเมื่อมีนาคมยี่สิบสองเครื่องแบบเลข 5

สุภาพบุรุษ

- เสื้อคอพับแขนยาวสีกากี
- กางเกงขายาวสีกากี
- เข็มขัดทำด้วยสายดำสีกากี หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทอง มีรูปครุฑพวงมาลัยอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสอดกุญแจ
- รองเท้าหนังฟุ่มเส้นหรือฟิมี่สีน้ำตาล เทียนหนังสีน้ำตาล หรือสีน้ำตาล
- ถุงเท้าสีดำหรือสีน้ำตาล สีสเดียวกับรองเท้า
- เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครครุฑสีปีกคอเสื้อด้านหน้าทั้ง 2 ข้าง เข็มกนก สดสีออกเหลือง ด้านขวาเหนือป้ายชื่อ สีโหลประดับอินทราชนูเดียวกับเสื้อ
- ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ออกเหนือข้อมือซ้ายเหนือกระเป๋

เครื่องแบบสีกากีคอพับแขนยาว
ฉบับเมื่อมีนาคมยี่สิบสองเครื่องแบบเลข 5

สุภาพสตรี

- เสื้อคอพับแขนยาวสีกากี
- กระโปรงยาววัดเข้าที่อก
- เข็มขัดทำด้วยสายดำสีกากี หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทอง มีรูปครุฑพวงมาลัยอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสอดกุญแจ
- รองเท้าหนังฟุ่มเส้นหรือฟิมี่สีน้ำตาล เทียนหนังสีน้ำตาล หรือสีน้ำตาลแบบปิดปลายเท้าไม่มีส้นส้นสูงไม่เกิน 10 เซนติเมตร
- เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครครุฑสีปีกคอเสื้อด้านหน้าทั้ง 2 ข้าง เข็มกนก สดสีออกเหลือง ด้านขวาเหนือป้ายชื่อ สีโหลประดับอินทราชนูเดียวกับเสื้อ
- ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ออกเหนือข้อมือซ้ายเหนือกระเป๋

เครื่องแบบสีกากีคอเบะแขนสั้น

สวมเมื่อนัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 7

สุภาพบุรุษ

- ◆ เสื้อคอเบะปล่อยเอวสีกากีแขนสั้น
- ◆ กางเกงขาวาวสีกากี
- ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือหุ้มข้อ หรือวัสดุเทียมหนังสีดำ หรือสีน้ำตาล
- ◆ ถุงเท้าสีดำหรือสีน้ำตาล สีเดียวกับรองเท้า
- ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเบะด้านหน้าทั้ง 2 ข้าง เข็มกทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวาเหนือป้ายชื่อที่ไหล่ระดับอินทรวงูสีเดียวกับเสื้อ
- ◆ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือกระเป๋

เครื่องแบบสีกากีคอเบะแขนสั้น

สวมเมื่อนัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 7

สุภาพสตรี

- ◆ เสื้อคอเบะปล่อยเอวสีกากีแขนสั้น
- ◆ กระโปรงยาวปิดเข้าสีกากี
- ◆ เข็มขัดทำด้วยผ้าสีกากีสีเดียวกับเสื้อตัวเข็มขัดสีเหลี่ยมหุ้มผ้าคาดทับเสื้อ
- ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือรัดส้น หรือวัสดุเทียมหนังสีดำ หรือสีน้ำตาลแบบปิดปลายเท้าไม่มีลวดลาย สูงไม่เกิน 10 เซนติเมตร
- ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเบะด้านหน้าทั้ง 2 ข้าง เข็มกทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวาเหนือป้ายชื่อที่ไหล่ระดับอินทรวงูสีเดียวกับเสื้อ
- ◆ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือกระเป๋

ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบพิธีการ (ชุดขาวข้าราชการ)

๒. เครื่องแบบพิธีการมี ๕ ประเภท

๒.๑ เครื่องแบบปกติขาว

๒.๒ เครื่องแบบปกติกากีคอตั้ง

๒.๓ เครื่องแบบครึ่งยศ ๒.๔ เครื่องแบบเต็มยศ

๒.๕ เครื่องแบบสโมสร์ ในที่นี้...ขอพูดถึงเฉพาะเครื่องแบบที่พบเห็นกันบ่อยๆ นะคะมีดังนี้
เครื่องแบบปกติขาว (กางเกงขาว+เสื้อขาว) ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้
ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋

*****เครื่องแบบปกติขาว** (กางเกงขาว+เสื้อขาว) ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋านซ้าย

ชาย ให้ใช้เสื้อแบบราชการสีขาว ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ติดเครื่องหมายแสดงประเภทที่อกเสื้อด้านขวา ใช้ดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดใหญ่ ๕ ดุม ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชฯ ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋านซ้าย

หญิง ให้ใช้เสื้อนอกคอแบบสีขาวแบบคอแหลมหรือคอป้าน แขนยาวถึงข้อมือ มีตะเข็บหลัง ๔ ตะเข็บ ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ติดเครื่องหมายแสดงประเภทที่อกเสื้อด้านขวา ที่แนวสวอบอกมีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร ๓ ดุม สำหรับแบบเสื้อคอแหลม และดุม ๕ ดุม สำหรับแบบเสื้อคอป้าน มีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าเจาะเฉียงเล็กน้อยไม่มีใบปกกระเป๋า และให้ใช้เสื้อคอพับแขนยาวสีขาวผูกผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสี ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อด้านซ้าย

= ตัวอย่างเครื่องแบบปกติขาว =

เครื่องแบบปกติขาว สวมเมื่อมีตติภยกิจที่ตั้งเครื่องแบบททยลย 4 สุภภบบุรุษ ❖ เสือคอบิดสีขวขณยว มักระเป่ำที่อกเสือกัซงข้ง กระเป่ำมใบปกกระเป่ำ ❖ กางเกงขวขบรชการขยว ❖ เสือใช้กระดุมโลหะสีทองตรครุฑพ่ำห์ขนคใหญ่ 5 เม็ด ❖ รongเท่ำทงัซงท่มัซงหรือวัดทุเทียมทงัซงสีด่ำ ❖ ดุงเท่ำสีด่ำ ❖ ปรดบัซงแพรแถบย้อขงเครื่องรชอิสริยภรณ์ที่อกเสือกัซงข้งเหนือปกกระเป่ำ ❖ เครื่องททยลยสังกัด ใช้เครื่องททยลยสังกัดกรงเททททนครดิดที่ปกคอเสือกัซงข้ง 2 ข้ง เข็มกทท. ดิดที่อกเสือกัซงข้งขวอินทรอนุทงัซงสีทลคสีด่ำปิกัดันทงลยข้อขยพดกัซงเด็มเม่นปลยมนดิดดุมโลหะสีทองตรครุฑพ่ำห์		เครื่องแบบปกติขาว สวมเมื่อมีตติภยกิจที่ตั้งเครื่องแบบททยลย 4 สุภภบสตรี ❖ เสือซ้นนอกคอแบบสีขวขบคอกแหลมกระดุม 5 เม็ด หรือแบบคอป้ากระดุม 3 เม็ด กระเป่ำเจาะด้นล้ง 2 ข้ง ❖ เสือข้งโน เสือเข็ดขณยวสีขวขผูกฝ่ำพันคอสีด่ำเงือกลลสี ❖ กระโปรงสีขวขวคดุมเข่ำ ❖ รongเท่ำทงัซงท่มัซงหรือวัดทุเทียมทงัซงสีด่ำแบบบิดปลยเท่ำ ❖ ดุงน่องหรือดุงเท่ำยวสีเนือ ❖ ปรดบัซงแพรแถบย้อขงเครื่องรชอิสริยภรณ์ที่อกเสือกัซงข้ง ❖ เครื่องททยลยสังกัด ใช้เครื่องททยลยสังกัดกรงเททททนครดิดที่ปกคอเสือกัซงข้ง 2 ข้ง เข็มกทท. ดิดที่อกเสือกัซงข้งขวอินทรอนุทงัซงสีทลคสีด่ำปิกัดันทงลยข้อขยพดกัซงเด็มเม่นปลยมนดิดดุมโลหะสีทองตรครุฑพ่ำห์	

*** **เครื่องแบบครึ่งยศ หรือ ปกติชาวครึ่งยศ** (กางเกงดำ-เสื้อขาว) + เครื่องราชฯ ลักษณะ และส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่กางเกงหรือกระโปรง ให้ใช้ผ้าสักหลาด หรือเสิร์จสีดำประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

= ตัวอย่างเครื่องแบบครึ่งยศ =

เครื่องแบบครึ่งยศ สวมเมื่อนัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 2 สุภาพบุรุษ ❖ เสื้อคอปิดสีขาวแขนยาว มีกระเป๋าทิ้งอกเสื้อทั้งสองข้าง กระเป๋ามีใบปกกระเป๋ ❖ กางเกงชายาวสีดำแบบราชการชายาว ❖ เสื้อใช้กระดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดใหญ่ 5 เม็ด ❖ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือว้ดดูเทียมหนังสีดำ ❖ ถุงเท้าสีดำ ❖ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสักหลาดสีดำปักคั่นทองลายช้อยช้อยพฤษ์เต็มแผ่นปลายมนติดคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ไม่สวมสายสะพาย)	เครื่องแบบครึ่งยศ สวมเมื่อนัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 2 สุภาพสตรี ❖ เสื้อชั้นนอกคอแฉะสีขาวแบบคอแหลมกระดุม 5 เม็ด หรือแบบคอป้านกระดุม 3 เม็ด กระเป๋าด้านล่าง 2 ข้าง ❖ เสื้อข้างใน เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาวผูกผ้าพันคอสีดำเงื่อนกลาสี ❖ กระโปรงสีดำยาวคลุมเข่า ❖ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือว้ดดูเทียมหนังสีดำแบบปิดปลายเท้า ❖ ถุงน่องหรือถุงเท้าาวสีเนื้อ ❖ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสักหลาดสีดำปักคั่นทองลายช้อยช้อยพฤษ์เต็มแผ่นปลายมนติดคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ไม่สวมสายสะพาย)

**** ปกติชาวเต็มยศ** (กางเกงดำ-เสื้อขาว) + เครื่องราชฯ สายสะพาย (ถ้ามี) นิยมแต่งในวันที่ ๕ ธันวาคมหาราช ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ สวมสายสะพาย

= ตัวอย่างเครื่องแบบเต็มยศ =

เครื่องแบบเต็มยศ สวมเมื่อนัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 1	เครื่องแบบเต็มยศ สวมเมื่อนัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 1
สุภาพบุรุษ ◆ เสื้อคอปิดสีขาวแขนยาว มีกระเป๋าทิ้งอก เสื้อทั้งสองข้าง กระเป๋ามีโปกกระเป๋ ◆ กางเกงขายาวสีดำแบบราชการชายาว ◆ เสื้อใช้กระดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ขนาดใหญ่ 5 เม็ด ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัดดูเทียมหนังสีดำ ◆ ถุงเท้าสีดำ ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัด กรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสีทาสีดำปักคันทองลายช้อยพยักซ์เต็มแผ่นปลายมนติดคุดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่ได้รับพระราชทานตามชั้นสายสะพาย (ป.ม.,ป.ช., ม.ว.ม. และ ม.ป.ช.) สำหรับผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย แต่งเหมือนเครื่องแบบครึ่งยศ	สุภาพสตรี ◆ เสื้อชั้นนอกคอแบะสีขาวแบบคอแหลม กระดุม 5 เม็ด หรือแบบคอป้านกระดุม 3 เม็ด กระเป๋าจะด้านล่าง 2 ข้าง ◆ เสื้อข้างใน เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาวผูกผ้าพันคอสีดำเงื่อนกลาสี ◆ กระโปรงสีดำยาวคลุมเข่า ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัดดูเทียมหนังสีดำแบบปิดปลายเท้า ◆ ถุงน่องหรือถุงเท้ายาวสีเนื้อ ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัด กรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสีทาสีดำปักคันทองลายช้อยพยักซ์เต็มแผ่นปลายมนติดคุดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่ได้รับพระราชทานตามชั้นสายสะพาย (ป.ม.,ป.ช., ม.ว.ม. และ ม.ป.ช.) สำหรับผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย แต่งเหมือนเครื่องแบบครึ่งยศ

การประดับเครื่องหมายข้าราชการส่วนท้องถิ่น

